

Tunturi-Lapin YTA-alueen (Enontekiö, Kittilä, Muonio)
Maaseutulauslautakunnan kokous

*HUOM! allekirjoitettu ja scannattu, tallennettu
sähköiseen järjestelmään 28.12.2019*

Aika	ti 15.10.2019 klo 12.00 – 15.48	
Paikka	Kittilä-hotellin kokoustila, Valtatie 49, Kittilän kk	
Läsnä	Hannu Ranta Juha Hettula Pentti K. Keskitalo Hanne Tapojärvi-Lompolo Maija Linnala Juha Toivola	puheenjohtaja jäsen K Peltovuoman vj. jäsen ” ”
	Heikki Kauppinen Hannu Lohvansuu	maaseutupäällikkö maataloussihteeri
Poissa	Markku Rauhala Hekla Muotka	jäsen khall. edustaja
Laillisuus ja päätös- valtaisuus	1 §	
Pöytäkirjan tarkastus- tapa	Valitaan kaksi lautakunnan jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirja.	
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Hannu Ranta puheenjohtaja	Heikki Kauppinen esittelijä, pk.pitäjä
Pöytäkirjan tarkastus:	Olemme tarkastaneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.	
 Maija Linnala Juha Toivola
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	viikolla 45/2019	
Tark.	.11.2019	/

1 §

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 50 §:n mukaan valtuusto hyväksyy hallintosäännön, jossa annetaan tarpeelliset määräykset mm. toimielinten kokoontumisesta, varajäsenen kutsumisesta, puheenjohtajan tehtävistä ja läsnäolosta kokouksessa. Voimassa olevassa hallintosäännössä todetaan mm., että kokousmenettelyä koskevia säännöksiä sovelletaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielimissä (9. §).

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja, ja toimielin voi päättää esittelijän oikeudesta kokouskutsun antamiseen. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä mahdollisuuksien mukaan käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä, mikäli se on mahdollista. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Toimielin päättää esityslistan julkaisemisesta Internet-sivulla. Jäsenten lisäksi hallituksen puheenjohtajalla on kokouksessa läsnäolo-oikeus.

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä taikka pöytäkirjanpitäjä voi toimittaa kutsun varajäsenelle. Kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (kuntalain 58 §).

Kokouskutsu tähän kokoukseen on lähetetty 1. kutsu ja asialista sähköpostitse 23.9.2019 lautakunnan jäsenistölle ja khall. edustajalle sekä tiedoksi isäntäkunnan khall.pj:lle.

Sähköpostikutsu ja liitteenä asialista sekä kokouspaikkaa koskeva täsmennys on lähetetty uudelleen 27.9.2019. Estyneen jäsenen 10.10.2019 saapuneen ilmoituksen johdosta on kutsu ja esityslista toimitettu varahenkilölle 11.10.2019.

Ehdotus: Puheenjohtaja toteaa kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Todettiin kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2 §

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Ehdotus	Lautakunta valitsee kaksi jäsentä tarkastamaan ja allekirjoittamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.
Päätös	Valittiin Maija Linnala ja Juha Toivola kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi.

3 §

Lautakunnan työskentelyyn lyhyt katsaus

Tunturi-Lapin maaseutuhallinnon toimialakohtaisia tehtäviä varten perustettiin vuoden 2013 alusta kolmen kunnan yhteistä päätöksentekoa varten **Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntien yhteistoimintasopimuksen** mukaisesti maaseutulauslautakunta, johon kuuluu kuntien valitsemat puheenjohtaja ja kuusi muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet.

Tehtävät maaseutuhallinnolle tulevat suoraan laista ”Maaseutuhallinnon järjestäminen kunnissa 30.3.2010/210”, ja lain perusteella on määritetty useamman kunnan yhteistoiminnassa järjestettävät palvelut.

Tätä lakia sovelletaan hoidettaessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle muualla laissa säädettyjä tehtäviä, jotka koskevat:

- 1) maatalouden tukijärjestelmiä;
- 2) maatalouden luopumistuki- ja eläkejärjestelmiä;
- 3) eräiden vahinkojen korvaamista valtion varoista; (meillä erityisesti petovahingot);
- 4) eläintenpitäjän rekisteröintiä;
- 5) maataloustuotteen tuotantoa koskevia sopimuksia;
- 6) kasvintuotantoa.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella tarkoitetaan kunnan tai kuntayhtymän toimielintä tai viranhaltijaa, joka hoitaa maaseutuhallinnon tehtäviä yhden tai useamman kunnan alueella.

Kuntien yhteistoimintasopimuksessa on määritetty Yhteistoiminta-alueen organisaation toiminta. Yhteistoimintaorganisaatiolla **on palvelutuotannon ylläpitämistä koskeva palvelukuvaus**, jossa on yksilöity toiminnan käytännön tason järjestely, resurssointi sekä tämän erityistoimialan toiminnassa vaadittujen tehtävien eriyttämissäännösten noudattamistapa. Lisäksi Yhteistoiminta-alueella varten on laadittu **Hallinto- ja valvontajärjestelmäkuvaus, Tietoturva- ja riskikartoitukset, sekä Petoksantorjuntasuunnitelma.**

Maaseutuhallinnon tehtävien hoitamisessa **isäntäkunta ja Maaseutuvirasto ovat tehneet Maksajavirastosopimuksen, joka on kuntaa sitova ja palvelutuotantoa velvoittava asiakirja.** Ehtojen noudattamista valvotaan Ely:n, Maaseutuviraston sekä EU:n todentamisviranomaisen toimenpitein. Maksajavirastosopimus edellyttää **joka vuosi tehtävää vuositarkistetta** sekä **toiminnan itsearviointia.**

Kunnan hallinto- ja johtosäännöissä määrätään kunnallislakia tarkemmin mm. toimialakohtaisesta päätösvallasta sekä kokousmenettelystä.

Näiden organisatoristen seikkojen **lisäksi kokouksessa esitellään lyhyesti toiminnan tunnuslukuja sekä työntekijäresurssien jakaantumista ym. koskevat asiat.**

Koska maaseutuhallinnon päivittäistehtävistä suurin osa on Hallinto- ja valvontajärjestelmässä selostetulla tavalla viranhaltijatoimintaa, maaseutulautakunnan kokoontumisia on harvoin, mutta usein lautakunnassa käsitellään merkittäviä parannusehdotuksia voimassaolevaan lainsäädäntöön tai -täytäntöönpanoon liittyvään ohjeistukseen, yleiseen maatalousyrittäjyyden edunvalvontaan, korvausjärjestelmiin ym.

Maataloussihteri Hannu Lohvansuu osallistui elokuussa 2019 Ruokaviraston ja YTA-edustajien yhteisille syyspäiville Seinäjoella (kooste aiheista kokouksessa) Toimalueen paliskuntien edustajia Enontekiön, Kittilän, Muonion ja Kolarin kunnista oli koolla 17.9.2019 Ruokaviraston, Paliskuntain Yhdistyksen ja Suomen Riistakeskuksen edustajien tapaamisessa ja PESÄ- koulutuspäivässä Muoniossa.

Ehdotus Aihekeskustelun jälkeen lautakunta merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Päätös Kuultiin esittelijän ja maataloussihterin selonteot.
Maataloussihteri jakoi lisämateriaalina vielä aloitteen Luonnonhaittakorvauksen tason nostamisesta Pohjois-Suomen alueella siten kuin tukimuodon perusteet ovat, luonnonolosuhteiden mukaisesti muuhun Suomeen verrattuna. Mts jakoi myös koosteen Hallitusohjelmasta sisältäen maatalouden kannattavuutta tukevat toimenpidekirjaukset, sekä koosteen Lapin maaseutuohjelmasta, joka on parhaillaan lausuntopyyntö-vaiheessa.

Merkittiin selonteot tiedoksi.

4 §

Toimintasuunnitelman ja talousarvioehdotuksen käsittely vuodelle 2020 ja lyhyesti suunnitelmavuosille 2021 ja 2022

Muonion kunnanhallitus on käsitellyt ja vahvistanut hallintokunnille talousarvio-ohjeet (elokuussa 2019) vuodelle 2020. Muutamia otteita oheesta, joka on päivitetty 27.9.2019:

” Vuoden 2020 talousarvion laadintaohje perustuu vuoden 2018 tilinpäätökseen, vuoden 2019 talousarvioon ja toteutumisarvioon, sekä vuotta 2020 koskeviin tietoihin ja ennusteisiin kunnan meno- ja tulokehityksestä. Talousarvio- ja taloussuunnitelma käsittää vuodet 2020-2022.

Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on laissa erikseen mainittu talousarvio, jonka sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman.

Valtuusto hyväksyi 18.6.2018 Muonion kunnan uuden kuntastrategian vuosille 2017-2025. Kuntastrategia toimii myös nyt tehtävän talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena. Valtuusto päätti 10.12.2018 hyväksyessään vuoden 2019 talousarvion, että vuoden 2019 aikana laaditaan koko kuntaorganisaatiota koskeva kehittämissuunnitelma.

Hallintokunnilta edellytetään ensi vuoden talousarvioon jokaiselle sitovuustasolle (tehtävätaso) 1-3 kpl toiminnallista tavoitetta, joiden toteutumaa arvioidaan konkreettisilla mittareilla.

Kunnan taseen tunnusluvut ovat parantuneet, mutta ovat vielä keskimääräisiin valtakunnan lukuihin verrattuna selvästi heikommät. Kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan taloudellisesti vaikeaa asemaa kuvaavista kuudesta kriteeristä Muoniossa täyttyi yksi; veroprosentti, joka ylitti valtakunnallisen keskiarvon.

Vuoden 2020 talousarvio tehdään 10 euron tarkkuudella ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelma 100 euron tarkkuudella. Määrärahat ja tuloarviot ilmoitetaan arvonlisäverottomina

Henkilöstökulut budjetoidaan kunnan hyväksymän, voimassaolevan vakanssirakenteen mukaan. Palkkamenot lasketaan keskitetysti palkkatoimistossa. **Hallintokuntien tulee ilmoittaa palkanlaskijalle kunkin toimielimen vakanssit, palkkausperusteet ja kustannuspaikat 13.9.2019.** ”

Erityistä huomiota kiinnittyy siihen että Maakuntahallintouudistus ja SOTE kariutuivat keväällä 2019, eli edellisvuosina noiden tuomia ennakoituja muutoksia kunnan talouteen ja henkilöstöresursseihin ei nyt voi sisällyttää laskelmiin. Henkilöresurssit ovat kaventuneet kahden viimeisen vuoden sisällä, ja ovat tällä hetkellä: 0,5 htv maaseutupäällikkö; 1,0 htv maataloussihteeri, ja 0,5 htv toimistosihteeri.

Maaseutulautakunnan talousarvio toteuma v. 2018: 121 400 euroa, talouarvio vuodelle 2019 on 129 000 euroa, ja ehdotus vuodelle 2020 on 127 000 euroa, 2 000 euroa pienempi kuin tämän vuoden hyväksytyt enimmäisraami.

Ehdotus Vahvistettuaan talousarvioehdotuksen lautakunta lähettää sen Muonion kunnanhallituksen ja –valtuuston jatkokäsiteltäväksi sekä tiedoksi muille sopijakunnille. Ta- ehdotukseen oheistetaan lyhyt lautakunnan toimintasuunnitelma / kuvaus lautakunnan alaisista pääasiallisista tehtävistä. Mittaristo tulee suoraan mm. Maksajavirastosopimuksesta, jossa tavoitteet ja tarkastettavat suoritteet on yksilöity. Talousarvioehdotuksen yhteydessä lautakunta käsittelee myös YTA-alueen kuntien kustannustenjakoa koskevan jyvitystaulukon vuoden 2019 lopullista kustannustenjakoa sekä vuoden 2020 ennakoiden laskemista varten.

Hyväksytyt ta-ehdotus sekä toimintasuunnitelma v. 2020 liitetään tästä kokouksesta laadittuun pöytäkirjaan liitteenä nro 1.

Päätös Pitkän aihekeskustelun jälkeen lautakunta hyväksyi laaditun talousarvioehdotuksen (128 000 euroa) sekä YTA-alueen nettokustannuksia koskevan jakotaulukon v. 2019 lopullisten kustannusten ja v. 2020 ennakoiden jakamista varten.

Päätös oli yksimielinen.

5 §

Maataloussihteerin palkkausasemaa koskeva käsittelyehdotus Muonion kunnanhallitukselle

Vuoden 2013 kesällä Tunturi-lapin YTA-alueelle suoritettiin eläköityneen henkilön sijalle uuden henkilön rekrytointi. Valintapäätöksen yhteydessä vahvistettiin henkilön tehtäväkohtainen palkkausasema.

Vuoden 2019 keväällä maataloussihteerin palkkaustasoa ja tarkistamisen edellytyksiä tarkasteltiin isäntäkunnan henkilöstökoordinaattorin eli palkka-asiamiehen, henkilöstöjohtajan ominaisuudessa olevan hallintojohtajan, maaseutupäällikön sekä ao. viranhaltijan kesken pidetyssä neuvottelussa. Neuvottelun loppulauselmana oli, että huomioiden henkilön jo kertynyt kokemus maaseutuhallinnon alati uudistuvassa tehtäväkirjossa (nykyisessä virkasuhteessakin jo 6 vuotta), hallinnonmuutosten edellyttämä paneutuminen ja yhteistyötarpeet, maantieteellisestikin laaja ja haastava toimialue sekä ajoittain maaseutupäällikön sijaisuudet, maataloussihteerin palkkaustason tarkistamiselle on KVTE:n sisältämät perusteet olemassa.

Ehdotus Maaseutulautakunta esittää Tunturi-lapin YTA-alueen isäntäkunnan kunnanhallitukselle maataloussihteerin (päätoimipaikka Kittilä, vastuualue sijaistamisten osalta koko YTA-alue) tehtäväkohtaisen palkan tarkistamista 368,- eurolla/kk (niin että tavoitetaso on 3 400 euroa/kk) taannehtivasti vuoden 2019 alusta lukien.

Tarkistus ei aiheuta talousarvion ylityslupaa tai -lisämäärärahaa maaseutulautakunnan talousarvioon.

Päätös Maataloussihteerin oli poistuneena kokouksesta asian käsittelyn ajan.

Lautakunta kävi keskustelun palkkausjärjestelmän ja palkantarkistusten periaatteista, sekä palkantarkistuksen perusteet ja tehtävien vaativuustason arviointia koskevat ohjeet voimassaolevasta KVTE:stä.

Todettiin että mts Lohvansuun tehtäväkuvaus on viimeksi uudistettu vuonna 2015, jonka jälkeen ovat tulleet hallinnonuudistamista koskevat valtakunnalliset prosessit, huomattava määrä uusia mm. tietoturvallisuuteen, petostentorjuntaan etc. liittyvät määräykset, suunnitelmavelvoitteet ja vuosittaiset aihetentit. Todettiin myös että viranhaltija työskentelee itsenäisessä ja päättävässä asemassa (mm. vastuullisuusraja yksittäisistä päätöksistä < 200 000 euroa), jota ei ole riittävällä tavalla huomioitu edellistä tehtävämääritystä sekä työn vaativuuden arviointia suoritettaessa.

Keskustelun jälkeen lautakunta päätti:

- viranhaltijan tehtävänkuvaus ja TVA uudistetaan tämän palkkantarkistusesityksen liitteeksi;
- palkkaa ehdotetaan tarkistettavaksi niin että tavoitetaso tarkistuksen jälkeen on 3 400 euroa;
- palkkantarkistus jaetaan tehtäväkohtaisen ja henkilökohtaisen palkanosan kesken siten kuin hallinnoiva kunta työnantajana päättää; ja että
- palkkantarkistus saatetaan voimaan 1.1.2019 lukien.

Päätös oli yksimielinen.

6 §

Muut kokouksessa esille tulevat asiat

- Tukikäsittelyn ja maksatusten aikataulut syys- ja talvikaudelta 2019-2020 osalta, käydään läpi.

- LAUSUNNON VALMISTELU Lapin maaseutuohjelma –asiakirjaan 2021-2027.

Päätös: Lapin maaseutuohjelma 2021-2027 päätettiin esittää seuraavia asioita kirjattavaksi ja edistettäväksi:

- Suomen hallitusohjelmaan erityisesti kohtiin ELINVOIMAINEN SUOMI ja MAATALOUS sisältyvät kehittämistä koskevat kirjaukset täysimääräisesti toteutukseen! Lainsäädännöllisesti ei keskenään ristiriitaisia ja elinkeinon harjoittamiseen lisäkustannuksia aiheuttavia toimenpiteitä saa asettaa voimaan!
- Tukijärjestelmien kriteereissä AINA TODELLINEN YRITYSTOIMINNAN KRITEERI oltava käytössä, hyödynnettävän sadon ja –tuotteiden tuotanto perusteena.
- Uudistilojen perustamiseen tarvitaan toimiva rahoitusmalli ja nuorten mahdollisuuksiin aloittaa elinkeinotoiminta, samoin kuin spv-tilanteisiin konkreettisia toimenpiteitä kaikenkokoisten maatilatoimintojen harjoittamiseen! Samaan tapaan kuin nostettiin maatalous-, porotalous- ja luontaiselinkeinoilajien toiminnot 1970-luvun lopulla ja 1980-vuosikymmenellä uuteen kukoistukseen ”lehmäntapporahojen, peltopakotintien ja ns. munavuorien” kauden jälkeen.
- Nuorten kouluttamisen palauttaminen maaseudun ammatteihin.
- Mediaosaamista maaseudun elinkeinojen puolesta, maaseutuelinkeinojen (mm. maidon ja lihantuotannon) perusteeton syyllistäminen pois uutisoinneista!
- Kuljetustukijärjestelmä lähemmäksi naapurimaan Ruotsin järjestelmää; Suomessa tällä hetkellä olennaisesti heikompi ja kilpailuasetelma näin vääristynyt.
- Paikallisten raaka-aineiden käytön konkreettinen lisäys = hyödynnettävä EU:n lupa mm. tarkastamattoman lihan lähialue-markkinoinnissa.
- Luonnonhaittakorvauksen tason nosto C4-tukialueella LFA-tuen tarkoituksen eli olosuhteiltaan vaikeimpien luonnonolojen alueella. Tämä vyöhyke on EU:n pohjoisinta maatalouden harjoittamiseen käytettävää aluetta ja luonnonhaittakorvauksen tuntuva tason nosto on perusteltua. Tällä vyöhykkeellä mm. tehollisen kasvukauden pituus vain n. 100 päivää, kun se eteläisemmällä vyöhykkeellä Suomessa on keskimäärin 180 päivää, silti luonnonhaittakorvaus on säädetty yhtä suureksi. Ei varmaan EU-kriteeristön mukainen!

Maaseutulauslautakunnan jäsenille lausuntoon kirjattavat asiat toimitetaan sähköpostitse, ja mahdolliset kannanotot esitettävä vastauspostissa viikon kuluessa. Esittelijä ja ltk puheenjohtaja toimittavat määrääjässä Lapin liitolle lautakunnan lausunnon.

Päätös oli yksimielinen.

7 §
Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja totesi kokoukselle esitetyt asiat käsitellyiksi ja päätti kokouksen klo 15.48.